

[Starcke.]

disse Fejl stadig væk bestaar, saa løber vi den Risiko, at det kan ske igen.

Det farlige, som ligger i den nuværende Form for Demokrati, er dette, at der let kommer en mindre Frihed til at tale, til at tænke, til at diskutere, fordi den offentlige Mening straffer den, der har andre Anskuelser end dem, der er tilvant, dem, som tiltaler Massen og behersker Pressen. Der ligger en Fare i dette, at Magten inden for Demokratiet efterhaanden synes at ville samles i en ganske lille Gruppens Haand, og det, man mest maa frygte, er, at Demokratiet efterhaanden skaber et regulerende Formynderskab af faderlig og landsfaderlig Karakter. Det er i og for sig ikke Uro, Anarki, som er det, man mest maa frygte, men Skabelsen af Statsdespotiet, af Organisationernes Magt, af Administrationens Overmagt. Den berømte franske Skribent Tocqueville skrev for 100 Aar siden en klassisk Bog om Demokratiet i Amerika. I denne Bog siger han — jeg beder om Tilslædelse til et kort Citat —:

„Over alle Borgerne hæver der sig en uhyre og beskyttende Magt, som paa-tager sig at sikre dem deres Nydelser og vaage over deres Skæbne. Den er absolut, gaar i Enkeltheder, er fast ordnet, forudseende og mild. Den vilde ligne den faderlige Magt, hvis den som denne havde det Formaal at forberede Menneskene til deres Manddomsalder; men tværtimod søger den kun at holde dem uigenkaldeligt fast i Barndommen; den ser gerne, at Borgerne morer sig, forudsat at de kun tænker paa at more sig. Den arbejder gerne paa deres Lykke, men den vil være ene om at bestemme og skønne. Saaledes vil den Dag for Dag gøre Brugen af den frie Vilje og det frie Skøn unyttigere og sjældnere; den vil indskrænke Viljen til det mindste Omfang og lidt efter lidt berøve enhver Borger hans frie Selvbestemmelse.“

Se, disse Farer anser Tocqueville ikke for at være uafvendelige, men han anviser ingen Vej til at undgaa dem, og vi, der lever nu, staar midt i den Tilstand, han for 100 Aar siden forudsagde vilde oprinde, og saa vidt jeg kan se, er der kun et eneste Parti, der i Dag tør staa frem og sige: Vi kender Vejen ud af dette her. Kun et eneste Parti tør staa frem og prædike Frihedens Evangelium, vise de fattige, at Livet dog er skønt og rigt, og sige til dem: Se, Jorden og Naturens Rigdomme er jeres retmæssige Arvepart, tag dem gennem Grundskyld. Vi tør sige, at de politiske Friheder er ud-

hulede, hvis man ikke giver dem et Indhold af økonomisk Frihed ogsaa. Derfor siger vi: Gør Handelen fri, gør Erhvervslivet frit. Og vi tør sige, at vi kan genskabe det stærke sunde Demokrati ved at lade Staten samle sin Kraft ene om at haandhæve Retfærdigheden, saa den ikke skal sprede sin Opmærksomhed og forplumre Tilværelsen for os alle ved at blande sig i Erhvervslivets mindste Anliggender, i alt det, som Menneskene meget bedre kan ordne selv i Frihed. Derfor tilraaber vi Statsmagten, Regeringen, Embedsmændene, Administrationen og Særinteresserne et dundrende: Fingrene af Fadet!

Ejendomsret og Arbejde! Der er i Dag fra de forskellige politiske Ordføreres Side talt om Arbejdet, og at Meningen med Arbejdet skulde være Produktion, og Meningen med Produktionen skulde være at genrejse Danmarks Økonomi og Levefod, og det er jo for saa vidt rigtigt, selv om det fra forskellig Side blev sagt, at det vilde ske under Blod, Sved og Taarer. Vi hævder, at der kommer først Mening i dette, hvis Resultatet af Arbejdet, Produktionens Resultat, tilfalder den, der gør Arbejdet. Vi mener, man har Ret til Udbyttet af sit Arbejde. Det gælder baade Bonden og Arbejderen, men det gælder efter vor Mening ikke Finansministeren, ikke Staten, idet vi mener, at det undergraver Demokratiets indre Ret, at den, der arbejder, maa aflevere en Trediedel af sit Arbejdsprodukt gennem Skatter til Finansministeren, til Staten, til Administrationen.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft nævnte, at Investeringen var gaaet ned fra 12 pCt. til ca. 5 pCt., og at det var ønskeligt at faa den op mod 20 pCt. Det tror vi kun er muligt, hvis man kan genskabe Arbejds-glæden og genskabe Folks Tillid til, at de faar Udbyttet af deres Arbejde. Man kunde f. Eks. overveje — og det vil jeg bede det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft om at overveje —, hvorledes man kunde tænke sig at stille sig til en Forøgelse af Produktionen gennem længere Arbejdstid, hvis man lod den følge af Skattefrihed. Det vilde afgjort indvirke paa Byggeriet og paa mange Brancher. I Øjeblikket holder Folk sig tilbage fra meget Arbejde, som de egentlig havde Lyst til at udføre, fordi de ræsonnerer: Vi faar jo ikke noget ud af det alligevel, Staten tager det, Skatterne tager det. Men det første og det vigtigste bliver at komme de Kræfter til Livs, som skaber sig Indtægter og fyrstelige Formuer gennem Særrettigheder. Monopolerne skal ned, Skatterne skal ned, og Arbejdets Ret skal frem.

Der er mange, der har haft saa ondt